

Asia: VN/16661/2026

Valtioneuvoston asetus asuinrakennusten energia-avustuksista vuosina 2026-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö

PL 35

00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/16661/2026

Vaasan Sähkön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asuinrakennusten energia-avustuksista vuosille 2026–2027

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi asuinrakennusten energia-avustuksista vuosille 2026–2027.

Vaasan Sähkö kannattaa asetuksen tavoitetta edistää rakennusten energiatehokkuutta, korjausrakentamista sekä energiatehokkuusinvestointeja. Mielestämme on tärkeää, että valtion budjetissa käytettävissä olevat rajalliset tukivarat kohdistetaan toimenpiteisiin, joilla aikaan saadaan kustannustehokkaasti todellista energiansäästöä sekä hiilidioksidipäästöjen vähennystä.

Pidämme myös tärkeänä, että lämmitystapamuutoksia koskevissa avustusehdoissa huomioidaan kilpailuneutraaluis ja vältetään tilanne, jossa tuki ohjaa investointeja tiettyihin teknologioihin ilman todellista energiatehokkuus- tai päästövähennyshyötyä.

Asetusluonnoksen 7 §:n Avustettavat kustannukset kohdan 4) osalta Vaasan Sähkö esittää, että kirjausta täsmennetään siten, että kaukolämpöön tai lämpöpumppuratkaisuihin siirtyminen on asetuksen mukaisesti avustuskelpoinen ainoastaan silloin, kun asuinrakennuksessa luovutaan tällä hetkellä käytössä olevasta fossiilista polttoainetta käyttävästä kiinteistökohtaisesta lämmitysjärjestelmästä.

Kohta 4) muutettuna olisi siten: 4) kaukolämpöön tai maalämpöön siirtymiseen ainoastaan silloin, kun luovutaan fossiilista polttoainetta tällä hetkellä käyttävästä rakennuskohtaisesta lämmitysjärjestelmästä

Vastaavat muutokset tulisi tehdä asetusluonnokseen liittyvän perustelumuistion asianomaiseen kohtaan.

Vaasan Sähkön näkemyksen mukaan nämä täsmennykset ovat tarpeellisia, jotta asetuksen soveltaminen on yksiselitteistä ja jotta tuki kohdistuu todella aidosti fossiilisista lämmitysratkaisuista luopumiseen. Vähäpäästöisestä lämmitysjärjestelmästä toiseen vähäpäästöiseen järjestelmään siirtymisen ei tule olla tukikelpoinen toimenpide, sillä silloin ei saavuteta aitoa energiantehokkuuden paranemista ja hiilidioksidipäästöjen vähenemää. Samalla se voisi johtaa kilpailun vääristymiseen eikä tuottaisi energiajärjestelmäkokonaisuuden kannalta mitään hyötyä.

Vaasan Sähkö pitää tärkeänä, että energiatehokkuuden arvioinnissa painotetaan rakennuksen todellista energiankulutuksen vähentämistä eikä ainoastaan laskennallisen energiatehokkuusluvun parantumista. Lämmitysjärjestelmän vaihtaminen voi joissakin tilanteissa parantaa laskennallista energiatehokkuutta ilman, että rakennuksen todellinen energiantarve pienenee.

Energiankulutuksen vähentämisen näkökulmasta Vaasan Sähkö esittää, että energia-avustusten yhteydessä otetaan käyttöön myös yksinkertaistettu menettely rakenteellista energiatehokkuutta parantaville toimenpiteille. Tällaisia toimenpiteitä olisivat esimerkiksi rakennuksen vaipan parantaminen, eristysratkaisut, ikkunakorjaukset ja muut ratkaisut, jotka vähentävät rakennuksen todellista energiantarvetta. Näiden hankkeiden tulisi olla tukikelpoisia ilman raskaita lisäselvityksiä tai yksinomaan E-luvun muutokseen perustuvia vaatimuksia.

Lisäksi vaikutusten arvioinnissa olisi tärkeää huomioida energiajärjestelmän kokonaisuus, mukaan lukien toimitusvarmuus ja energian käytön tehokkuus. Rakennusten energiatehokkuutta tulee

tarkastella osana laajempaa energiajärjestelmää, ei ainoastaan yksittäisen rakennuksen näkökulmasta.

Asetusluonnoksen perusteluissa tuodaan esille myös asetuksen vaikutukset työllisyyden parantumiseen ja siksi pidämme tärkeä kohdistaa energia-avustus nopeana toimenä vain vuosille 2026 ja 2027.

Edellä olevan perusteella Vaasan Sähkö esittää, että asetusta täsmennetään seuraavasti:

- Lämmitystapamuutoksia koskevaa sääntelyä täsmennetään siten, että avustus koskee ainoastaan fossiilisesta kiinteistökohtaisesta lämmityksestä luopumista eikä vähäpäästöisten lämmitysjärjestelmien välisiä vaihtoja.
- Energiatehokkuuden arvioinnissa painotetaan todellista energiankulutuksen vähentämistä ja rakennuksen rakenteellista energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä.
- Energia-avustuksen vaikutusarvioinnissa huomioidaan myös energiajärjestelmän kokonaisvaikutukset ja huoltovarmuus.

Näillä muutoksilla energia-avustus tukisi paremmin asetuksen tavoitteita, edistäisi kustannustehokkaita energiatehokkuustoimia ja varmistaisi tukien vaikuttavan käytön. Samalla varmistettaisiin todellinen energiankulutuksen pieneneminen ja siten hiilidioksidipäästöjen vähentyminen.

Ystävällisin terveisin

VAASAN SÄHKÖ OY

Olli Arola

strategia- ja yhteiskuntavastuujohtaja

olli.arola@vaasansahko.fi

Damlin Jan
Vaasan Sähkö Oy

Arola Olli
Vaasan Sähkö Oy - Strategia- ja yhteiskuntavastuu